

Viorel Găină

Drept comercial român

**Introducere în dreptul comercial. Întreprinderea.
Fondul de comerț. Comercianții**

**Editura C.H. Beck
București 2017**

Cuprins

Abrevieri.....	XXI
----------------	-----

Titlul I. Determinări introductive privind activitatea comercială și dreptul comercial	1
---	----------

Capitolul I. Noțiunea, dimensiunea și funcțiile activității comerciale	2
---	----------

Secțiunea 1. Noțiunea și dimensiunea activității comerciale	2
---	---

§1. Noțiunea de activitate comercială	2
---	---

§2. Dimensiunea activității comerciale	3
--	---

Secțiunea a 2-a. Funcțiile activității comerciale.....	4
--	---

§1. Determinarea funcțiilor activității comerciale.....	4
---	---

§2. Funcțiile economice ale activității comerciale	4
--	---

§3. Funcțiile sociale ale activității comerciale.....	5
---	---

Capitolul II. Obiectul, metoda de reglementare, principiile și noțiunea dreptului comercial	7
--	----------

Secțiunea 1. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului comercial.....	7
--	---

§1. Sisteme de determinare a obiectului dreptului comercial	7
---	---

§2. Metoda de reglementare.....	8
---------------------------------	---

Secțiunea a 2-a. Principiile dreptului comercial român	8
--	---

§1. Noțiunea de principiu al dreptului.....	8
---	---

§2. Principiile generale ale dreptului român	9
--	---

§3. Principiile dreptului civil român.....	9
--	---

§4. Principiile unor instituții ale dreptului civil.....	10
--	----

§5. Identificarea principiilor dreptului comercial român	11
--	----

§6. Principiul asigurării cadrului juridic de existență și funcționare a economiei de piață	11
---	----

§7. Principiul asigurării cadrului juridic privind libertatea comerțului.....	13
---	----

§8. Principiul asigurării cadrului juridic de protecție a concurenței loiale	14
--	----

§9. Principiul asigurării cadrului juridic de protejare a interesului național în activitatea economică.....	16
--	----

§10. Principiul asigurării cadrului juridic privind creditul în operațiunile comerciale.....	19
--	----

§11. Principiul asigurării cadrului juridic de garantare a executării obligațiilor contractate în exercițiul activității unei întreprinderi	22
---	----

§12. Principiul asigurării simplității și celerității operațiunilor comerciale.....	23
---	----

§13. Principii ale unor instituții de drept comercial român	25
---	----

Secțiunea a 3-a. Dreptul comercial între „a fi” și „a nu fi”	26
--	----

§1. Reglementări aplicabile comercianților	26
--	----

§2. Sistemul unității dreptului privat.....	27
---	----

§3. Sistemul autonomiei dreptului comercial	27
§4. Codul civil român și sistemul său de reglementare a dreptului comercial	28
§5. Dreptul comercial există ca subramură a dreptului civil în cadrul dreptului privat	29
§6. Definiția dreptului comercial	30
Capitolul III. Poziția dreptului comercial în sistemul de drept.....	31
Secțiunea 1. Interferențe și delimitări ale dreptului comercial față de ramurile dreptului privat	31
§1. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și dreptul civil	31
§2. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și dreptul procesual civil	32
§3. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și dreptul comerțului internațional.....	33
§4. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și dreptul muncii	33
Secțiunea a 2-a. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și ramurile dreptului public.....	34
§1. Delimitările și interferențele între dreptul comercial și dreptul administrativ	34
§2. Delimitările și interferențele între dreptul comercial și dreptul financiar și fiscal	35
§3. Interferențe și delimitări între dreptul comercial și dreptul penal.....	36
Capitolul IV. Izvoarele dreptului comercial	38
Secțiunea 1. Noțiunea și categoriile de izvoare ale dreptului comercial	38
§1. Noțiunea de izvor de drept.....	38
§2. Categoriile de izvoare ale dreptului comercial.....	38
Secțiunea a 2-a. Izvoarele normative și izvoarele interpretative ale dreptului comercial.....	38
§1. Constituția României.....	38
§2. Codul civil român.....	39
§3. Legile comerciale speciale.....	39
§4. Izvoarele interpretative ale dreptului comercial.....	41
Întrebări, grile și aplicații	43
Titlul II. Întreprinderea comercială – formă juridică de organizare și desfășurare a activității comerciale	49
Capitolul I. Noțiunea, caracterele și categoriile de întreprinderi	50
Secțiunea 1. Noțiunea de întreprindere	50
§1. Repere doctrinare ale evoluției conceptului de întreprindere	50
§2. Noțiunea întreprinderii în concepția Codului civil român.....	50
Secțiunea a 2-a. Caracterele întreprinderii și categoriile de întreprinderi în concepția Codului civil	52
§1. Caracterele întreprinderii	52
§2. Categoriile de întreprinderi.....	53

Capitolul II. Întreprinderea comercială și întreprinderea civilă	54
Secțiunea 1. Întreprinderea comercială, categorie specifică de întreprindere	54
§1. Reglementarea întreprinderii comerciale prin legi speciale	54
§2. Elementele întreprinderii comerciale	55
Secțiunea a 2-a. Întreprinderea civilă, categorie specifică de întreprindere	57
§1. Reglementarea întreprinderii civile prin legi speciale	57
§2. Elementele întreprinderii civile	58
§3. Valențe specifice atribuite conceptului de întreprindere	59
Întrebări, grile și aplicații	61
Titlul III. Profesioniștii comercianți și auxiliarii lor	63
Capitolul I. Profesioniștii comercianți	64
Secțiunea 1. Noțiunea și categoriile de profesioniști	64
§1. Noțiunea de profesionist	64
§2. Categoriile de profesioniști	66
Secțiunea a 2-a. Comercianții – categorie specifică de profesioniști	67
§1. Noțiunea de comerciant	67
§2. Categoriile de comercianți	70
Capitolul II. Comerciantul persoană fizică	74
Secțiunea 1. Noțiunea de comerciant persoană fizică	74
§1. Vocația persoanei fizice de a fi comerciant	74
§2. Formele de desfășurare a activității economice de către comercianții persoane fizice	74
Secțiunea a 2-a. Dobândirea calității de comerciant persoană fizică	75
§1. Identificarea condițiilor	75
§2. Condițiile comune	75
§3. Condițiile particulare	76
§4. Dovada calității de comerciant persoană fizică	77
§5. Calitatea de angajator și/sau de angajat și cumulul de statut juridic	77
§6. Răspunderea pentru obligații	78
Secțiunea a 3-a. Încetarea comerțului și încetarea calității de comerciant persoană fizică	79
§1. Încetarea comerțului	79
§2. Încetarea calității de comerciant persoană fizică	80
Secțiunea a 4-a. Condițiile de exercitare a activității comerciale	81
§1. Capacitatea persoanei fizice de a fi comerciant și incapacități privind această calitate	81
§2. Restricții privind exercitarea activității comerciale	81
Secțiunea a 5-a. Delimitarea comerciantului persoană fizică de alte categorii de persoane fizice	88
§1. Identificarea categoriilor de persoane fizice față de care se delimitează comerciantul persoană fizică	88
§2. Delimitarea față de agricultori	88

§3. Delimitarea față de meseriași	89
§4. Delimitarea față de persoanele care exercită profesiile libere	89
§5. Delimitarea față de persoanele fizice care au calitatea de asociat la societățile de persoane	90
§6. Delimitarea față de persoanele fizice care au calitatea de administratori la societăți	90

Capitolul III. Comercianții persoane juridice 91

Secțiunea 1. Noțiunea și categoriile de comercianți persoane juridice 91

§1. Noțiunea de comerciant persoană juridică.....	91
§2. Categoriile de comercianți persoane juridice	91

Secțiunea a 2-a. Dobândirea și dovada calității de comerciant persoană juridică..... 95

§1. Dobândirea prin înregistrarea în registrul comerțului.....	95
§2. Dovada calității de comerciant persoană juridică	98

Secțiunea a 3-a. Încetarea calității de comerciant persoană juridică..... 99

§1. Încetarea calității de comerciant persoană juridică pentru cei care au devenit persoane juridice prin înregistrare	99
§2. Încetarea calității de comerciant persoană juridică pentru cei care au devenit persoane juridice prin actul de înființare.....	99

Secțiunea a 4-a. Delimitarea comerciantului persoană juridică de alte persoane juridice 100

§1. Delimitarea față de stat și unitățile sale administrativ-teritoriale.....	100
§2. Delimitarea față de organele statului	100
§3. Delimitarea față de instituțiile de stat	102
§4. Delimitarea față de persoanele juridice fără scop patrimonial	102

Capitolul IV. Obligațiile profesionale ale comercianților 104

Secțiunea 1. Noțiunea și categoriile de obligații profesionale ale comercianților 104

§1. Noțiunea de obligații profesionale	104
§2. Categoriile de obligații profesionale ale comercianților.....	104

Secțiunea a 2-a. Obligația de publicitate prin registrul comerțului 105

§1. Determinarea juridică, scopul și funcțiile publicității prin registrul comerțului.....	105
§2. Persoanele și formele lor de organizare care au obligația de a se înregistra în registrul comerțului	107
§3. Organizarea publicității prin registrul comerțului în cadrul Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC) și în cadrul oficiilor registrului comerțului teritoriale (ORCT)	108
§4. Categoriile de operațiuni care se înregistrează în registrul comerțului.....	110
§5. Înmatricularea și autorizarea funcționării comercianților.....	111
§6. Înscrierea de mențiuni.....	117
§7. Radierea comercianților	121
§8. Alte operațiuni efectuate de registrul comerțului	124
§9. Ținerea, completarea, arhivarea și mănuierea registrelor.....	126

§10. Controlul legalității operațiunilor efectuate în registrul comerțului	127
§11. Sancțiunile pentru nerespectarea obligației privind publicitatea prin registrul comerțului	130
Secțiunea a 3-a. Obligația de organizare și conducere a contabilității	131
§1. Determinarea juridică, scopul și funcțiile organizării și conducerii contabilității	131
§2. Categoriile de comercianți și sistemele diferențiate de organizare și conducere a contabilității	133
§3. Organizarea și ținerea contabilității	133
§4. Registrele de contabilitate	135
§5. Situațiile financiare anuale	136
§6. Sancțiuni pentru nerespectarea obligației privind organizarea și conducerea contabilității	138
Secțiunea a 4-a. Obligația de exercitare a comerțului în limitele concurenței loiale	140
§1. Determinarea juridică și scopul obligației de exercitare a comerțului în limitele concurenței loiale	140
§2. Forme de protecție a concurenței	141
§3. Autorități administrative cu competențe în supravegherea concurenței	145
§4. Sancțiunile pentru nerespectarea obligației de exercitare a comerțului în limitele concurenței loiale	146
Secțiunea a 5-a. Obligația de exercitare a comerțului cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor	149
§1. Determinarea juridică a obligației, scopul și raporturile juridice protejate	149
§2. Obligațiile comercianților	150
§3. Drepturile și interesele legitime ale consumatorilor	153
§4. Structuri instituționale și asociative în materia protecției consumatorului	154
§5. Sancțiuni pentru nerespectarea obligației de exercitare a comerțului cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor	156
Capitolul V. Auxiliarii comercianților	158
Secțiunea 1. Noțiunea, categoriile de auxiliari și reprezentarea comercianților	158
§1. Noțiunea de auxiliari ai comercianților	158
§2. Categoriile de auxiliari ai comercianților	158
§3. Reprezentarea comercianților	158
Secțiunea a 2-a. Scurtă prezentare a auxiliarilor comercianților	162
§1. Auxiliarii dependenți	162
§2. Auxiliarii independenți	163
Întrebări, grile și aplicații	166

Titlul IV. Fondul de comerț 175

Capitolul I. Noțiunea, trăsăturile și natura juridică a fondului de comerț 176

Secțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile fondului de comerț 176

§1. Determinarea juridică a fondului de comerț 176

§2. Definiția fondului de comerț 176

§3. Trăsăturile fondului de comerț 177

Secțiunea a 2-a. Delimitarea fondului de comerț de alte noțiuni și natura juridică a acestuia 177

§1. Delimitarea fondului de comerț de alte noțiuni 177

§2. Natura juridică a fondului de comerț 179

Capitolul II. Structura și actele juridice privind fondul de comerț 181

Secțiunea 1. Structura fondului de comerț 181

§1. Diferențierea structurală și categoriile de elemente 181

§2. Elementele corporale 181

§3. Elementele incorporale 182

§4. Regimul creanțelor și datoriilor comerciantului 191

Secțiunea a 2-a. Actele juridice privind fondul de comerț 191

§1. Categoriile de operațiuni juridice privind fondul de comerț 191

§2. Vânzarea-cumpărarea fondului de comerț 192

§3. Donația fondului de comerț 193

§4. Locațiunea fondului de comerț 194

§5. Garanția reală asupra fondului de comerț 195

§6. Aportul fondului de comerț în societatea comercială 196

§7. Transmiterea pe cale succesorală a fondului de comerț 197

§8. Apărarea fondului de comerț 198

Întrebări, grile și aplicații 199

Titlul V. Societățile comerciale 205

Capitolul I. Noțiunea, formele și natura juridică a societății comerciale 207

Secțiunea 1. Noțiunea, formele și clasificarea societăților comerciale 207

§1. Noțiunea societății comerciale 207

§2. Formele societăților comerciale 211

§3. Clasificarea societăților comerciale 212

Secțiunea a 2-a. Natura juridică a societății comerciale 213

§1. Teorii privind natura juridică a societății comerciale 213

§2. Determinarea naturii juridice a societății comerciale 214

Capitolul II. Constituirea societăților comerciale 216

Secțiunea 1. Actele constitutive ale societății comerciale 216

§1. Identificarea actelor constitutive ale societății comerciale 216

§2. Contractul de societate comercială 216

§3. Statutul societății comerciale 224

Secțiunea a 2-a. Etapele și formalitățile de constituire a societății comerciale cu personalitate juridică 225

§1. Identificarea etapelor de constituire a societății comerciale cu personalitate juridică.....	225
§2. Etapa contractuală	225
§3. Etapa administrativ-jurisdicțională	226
§4. Etapa de înmatriculare în registrul comerțului, publicitatea prin Monitorul Oficial și înscrierea fiscală	228
§5. Situația actelor juridice încheiate în procedura de constituire a societății comerciale	229
§6. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății	230
Secțiunea a 3-a. Constituirea filialelor, sucursalelor și sediilor secundare ale societății comerciale	234
§1. Filiala	234
§2. Sucursala	235
§3. Sediile secundare altele decât sucursalele (reprezentanțele, agențiile și alte asemenea unități fără personalitate juridică).....	235
Secțiunea a 4-a. Personalitatea juridică a societăților comerciale	236
§1. Elementele constitutive ale societății comerciale.....	236
§2. Capacitatea juridică a societății comerciale.....	238
§3. Voința societății comerciale	239
§4. Elementele de identificare a societății comerciale	239
§5. Efectele juridice ale personalității juridice a societății comerciale	242
Capitolul III. Funcționarea societăților comerciale	243
Secțiunea 1. Elemente preliminare privind funcționarea societății comerciale	243
§1. Repere juridice privind funcționarea societății comerciale	243
§2. Categoriile de organe care asigură funcționarea societății	243
Secțiunea a 2-a. Organele de deliberare și decizie	243
§1. Elemente preliminare	243
§2. Adunarea generală, ca organ de deliberare și decizie	244
§3. Întunirile asociaților la societatea în nume colectiv și la societatea în comandită simplă	248
§4. Formalitățile de convocare a adunării generale.....	249
§5. Desfășurarea adunărilor generale	253
§6. Hotărârile adunării generale	256
Secțiunea a 3-a. Organele de administrare	258
§1. Elemente preliminare	258
§2. Noțiunea și categoriile de administratori	259
§3. Condiții pentru a fi administrator	260
§4. Stabilirea administratorilor	264
§5. Durata funcției de administrator	266
§6. Realegerea administratorilor.....	267
§7. Publicarea numirii administratorilor	267
§8. Drepturile și obligațiile administratorilor	268
§9. Structurile de organizare a administratorilor	269

§10. Pluralitatea de administratori care nu formează structuri colective și modul de lucru al acestora	269
§11. Structuri de organizare colectivă a administratorilor și modul de lucru al acestora	271
§12. Remunerarea administratorilor	271
§13. Natura juridică a raporturilor dintre administratori și societatea comercială	272
§14. Răspunderea administratorilor	272
§15. Încetarea funcției de administrator	274
Secțiunea a 4-a. Organele de control	280
§1. Elemente preliminare	280
§2. Controlul exercitat de către asociați	280
§3. Controlul exercitat prin cenzori	281
§4. Controlul exercitat de auditorii financiari	290
Secțiunea a 5-a. Modificarea societății comerciale cu personalitate juridică	295
§1. Noțiunea și cazurile de modificare	295
§2. Condiții și formalități de modificare	296
§3. Opoziția la modificarea actului constitutiv	297
§4. Dreptul de retragere din societate al asociaților care nu sunt de acord cu modificările societății	298
§5. Schimbarea formei juridice a societății comerciale	299
§6. Mutarea sediului societății	301
§7. Schimbarea obiectului de activitate al societății comerciale	302
§8. Prelungirea duratei societății comerciale	303
§9. Majorarea capitalului social	304
§10. Reducerea capitalului social	307
§11. Fuziunea cu alte societăți	311
§12. Divizarea societății comerciale	314
§13. Retragera din societate	318
§14. Excluderea din societate	320
Capitolul IV. Încetarea existenței societății comerciale	324
Secțiunea 1. Dizolvarea societății comerciale	324
§1. Elemente preliminare privind încetarea societății comerciale	324
§2. Noțiunea dizolvării societății comerciale	324
§3. Identificarea și clasificarea cauzelor de dizolvare	324
§4. Analiza cazurilor generale de dizolvare	326
§5. Analiza cazurilor speciale de dizolvare	333
§6. Efectele dizolvării	334
Secțiunea a 2-a. Lichidarea societății comerciale	335
§1. Noțiunea lichidării societății comerciale	335
§2. Principiile care guvernează lichidarea	336
§3. Consecințele trecerii la faza de lichidare a societății comerciale	337
§4. Lichidatorii	338
§5. Desfășurarea lichidării	340

Capitolul V. Societatea în nume colectiv	345
Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societății	
în nume colectiv	345
§1. Noțiunea și caracterele societății în nume colectiv	345
§2. Constituirea societății în nume colectiv	346
Secțiunea a 2-a. Funcționarea și încetarea societății în nume colectiv	347
§1. Deliberările și deciziile asociaților	347
§2. Administrarea societății	347
§3. Controlul gestionării societății	349
§4. Drepturile și obligațiile asociaților	349
§5. Modificarea actului constitutiv	350
§6. Răspunderea pentru obligațiile societății	354
§7. Încetarea existenței societății	354
Capitolul VI. Societatea în comandită simplă	357
Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societății	
în comandită simplă	357
§1. Noțiunea și caracterele societății în comandită simplă	357
§2. Constituirea societății în comandită simplă	358
§3. Etapele constituirii societății în comandită simplă	359
Secțiunea a 2-a. Funcționarea și încetarea societății în comandită simplă	359
§1. Deliberările și deciziile asociaților	359
§2. Administrarea societății	360
§3. Controlul gestionării societății	361
§4. Drepturile și obligațiile asociaților	361
§5. Modificarea actului constitutiv	363
§6. Răspunderea pentru obligațiile societății	364
§7. Încetarea existenței societății	364
Capitolul VII. Societatea pe acțiuni	366
Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societății pe acțiuni	366
§1. Noțiunea societății pe acțiuni	366
§2. Caracterele societății pe acțiuni	366
§3. Constituirea societății pe acțiuni	367
§4. Constituirea simultană	368
§5. Constituirea continuată	369
Secțiunea a 2-a. Organele de deliberare și decizie	372
§1. Identificarea organelor care asigură funcționarea societății	
pe acțiuni	372
§2. Noțiunea și categoriile de adunări generale	372
§3. Adunarea generală ordinară	373
§4. Adunarea generală extraordinară	376
§5. Adunarea specială	378
Secțiunea a 3-a. Organele de administrare	378
§1. Elemente preliminare	378
§2. Sistemul unitar de administrare	379
§3. Sistemul dualist de administrare	385

Respect per	Secțiunea a 4-a. Organele de control.....	393
	§1. Categoriile de organe de control	393
214C	§2. Cenzorii societății pe acțiuni	393
214C	§3. Auditorul financiar	395
214C	Secțiunea a 5-a. Acțiunile și obligațiunile emise de societatea pe acțiuni	396
214C	§1. Acțiunile societății pe acțiuni	396
214C	§2. Obligațiunile societății pe acțiuni	400
214C	Secțiunea a 6-a. Registrele, situațiile financiare anuale, fondul	
214C	de rezervă și modificarea societății pe acțiuni	406
214C	§1. Registrele societății	406
214C	§2. Situațiile financiare anuale	406
214C	§3. Fondul de rezervă	406
214C	§4. Modificarea societății pe acțiuni	407
214C	§5. Încetarea existenței societății comerciale pe acțiuni	407
	Capitolul VIII. Societatea în comandită pe acțiuni	410
214C	Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societății	
214C	în comandită pe acțiuni	410
214C	§1. Noțiunea societății în comandită pe acțiuni	410
214C	§2. Caracterele societății în comandită pe acțiuni	411
214C	§3. Constituirea societății în comandită pe acțiuni	411
214C	Secțiunea a 2-a. Funcționarea și încetarea societății în comandită	
214C	pe acțiuni	412
214C	§1. Organele de deliberare și decizie	412
214C	§2. Organele de administrare	413
214C	§3. Organele de control	413
214C	§4. Drepturile și obligațiile acționarilor	413
214C	§5. Obligațiile acționarilor	414
214C	§6. Încetarea existenței societății în comandită pe acțiuni	415
	Capitolul IX. Societatea cu răspundere limitată	416
214C	Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societății	
214C	cu răspundere limitată	416
214C	§1. Noțiunea societății cu răspundere limitată	416
214C	§2. Caracterele societății cu răspundere limitată	416
214C	§3. Constituirea societății cu răspundere limitată	417
214C	Secțiunea a 2-a. Funcționarea și încetarea societății cu răspundere	
214C	limitată	418
214C	§1. Organele de deliberare și decizie	418
214C	§2. Organele de administrare	421
214C	§3. Organele de control	422
214C	§4. Drepturile și obligațiile asociaților	424
214C	§5. Situațiile financiare, fondul de rezervă, beneficiile	
214C	și dividende	424
214C	§6. Modificarea societății cu răspundere limitată	425
214C	§7. Încetarea existenței societății comerciale cu răspundere	
214C	limitată	427

Secțiunea a 3-a. Societatea cu răspundere limitată cu unic asociat.....	427
§1. Noțiunea societății cu răspundere limitată cu unic asociat.....	427
§2. Caracterele societății cu răspundere limitată cu unic asociat	428
§3. Constituirea societății cu răspundere limitată cu unic asociat.....	428
§4. Funcționarea societății cu răspundere limitată cu unic asociat	429
§5. Încetarea existenței societății.....	431
Întrebări, grile și aplicații	432
Titlul VI. Societățile cooperative	437
Capitolul I. Noțiunea, formele și natura juridică a societății cooperative	438
Secțiunea 1. Noțiunea și formele societății cooperative	438
§1. Noțiunea de societate cooperativă.....	438
§2. Formele societății cooperative.....	439
Secțiunea a 2-a. Natura juridică a societății cooperative.....	440
§1. Caracterele juridice ale societății cooperative.....	440
§2. Calitatea de persoană juridică.....	441
§3. Determinarea naturii juridice a societății cooperative	441
§4. Calitatea de comerciant a societății cooperative	441
Capitolul II. Constituirea societății cooperative.....	443
Secțiunea 1. Actul constitutiv al societății cooperative.....	443
§1. Contractul de societate cooperativă	443
§2. Statutul societății cooperative.....	449
Secțiunea a 2-a. Etapele și formalitățile de constituire a societății cooperative.....	449
§1. Etapa contractuală	449
§2. Etapa administrativ-jurisdicțională	450
§3. Etapa de înmatriculare, înscriere fiscală și publicitate prin Monitorul Oficial	451
Secțiunea a 3-a. Situația actelor juridice încheiate în procedura de constituire și efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății cooperative	454
§1. Situația actelor juridice încheiate în procedura de constituire a societății cooperative	454
§2. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății cooperative	455
Secțiunea a 4-a. Constituirea filialelor, sucursalelor și a altor sedii secundare	457
§1. Elemente preliminare	457
§2. Constituirea filialei.....	457
§3. Constituirea sucursalei.....	458
§4. Constituirea sediilor secundare, altele decât sucursala.....	459
Capitolul III. Funcționarea societății cooperative.....	460
Secțiunea 1. Organele de deliberare și decizie.....	460
§1. Noțiunea, categoriile, convocarea și întrunirea valabilă a adunării generale a membrilor cooperatori	460

§2. Competențele adunărilor generale	462
§3. Desfășurarea adunării generale	464
§4. Hotărârile adunării generale	465
Secțiunea a 2-a. Organele de administrare a societății cooperative	466
§1. Reguli comune privind administratorii societății cooperative	466
§2. Consiliul de administrație al societății cooperative	471
§3. Președintele societății cooperative	474
§4. Directorul executiv	476
Secțiunea a 3-a. Organele de control	478
§1. Categoriile de organe de control	478
§2. Auditul și auditorul financiar	479
§3. Cenzorii societății cooperative	481
Secțiunea a 4-a. Părțile sociale și drepturile și obligațiile membrilor cooperatori	487
§1. Părțile sociale	487
§2. Drepturile membrilor cooperatori	490
§3. Obligațiile membrilor cooperatori	492
§4. Obligațiunile cooperatiste și drepturile și obligațiile obligatarilor	495
§5. Bunurile și fondul de rezervă	498
§6. Registrele societății cooperative și situația financiară anuală	499
§7. Modificarea societății cooperative	501
Capitolul IV. Încetarea existenței societății cooperative	516
Secțiunea 1. Dizolvarea societății cooperative	516
§1. Reglementarea juridică și fazele încetării existenței societății cooperative	516
§2. Noțiunea dizolvării societății cooperative	516
§3. Cauzele dizolvării	517
§4. Căile dizolvării societății cooperative	521
§5. Efectele dizolvării	522
Secțiunea a 2-a. Lichidarea societății cooperative	523
§1. Noțiunea, principiile și consecințele lichidării societății cooperative	523
§2. Lichidatorii societății cooperative	525
§3. Desfășurarea lichidării	527
§4. Răspunderea pentru plata creanțelor după lichidarea societății cooperative	530
Întrebări, grile și aplicații	532
Titlul VII. Grupurile de interes economic	537
Capitolul I. Noțiunea, trăsăturile și natura juridică a grupului de interes economic	538
Secțiunea 1. Noțiunea și trăsăturile grupului de interes economic	538
§1. Noțiunea grupului de interes economic	538
§2. Trăsăturile caracteristice ale grupului de interes economic	539
Secțiunea a 2-a. Natura juridică a grupului de interes economic	541

§1. Calitatea de persoană juridică a grupului de interes economic	541
§2. Calitatea de comerciant sau de necomerciant a grupului de interes economic	542

Capitolul II. Constituirea grupului de interes economic 543

Secțiunea 1. Actul constitutiv al grupului de interes economic	543
§1. Fondatorii grupului de interes economic	543
§2. Noțiunea și caracterele actului constitutiv al grupului de interes economic	543
§3. Condițiile de fond și de formă ale grupului de interes economic.....	544
§4. Cuprinsul contractului de constituire a grupului de interes economic.....	548
Secțiunea a 2-a. Etapele și formalitățile de constituire a grupului de interes economic.....	549

§1. Etapele constitutive ale GIE	549
--	-----

Secțiunea a 3-a. Situația actelor juridice încheiate în procedura de constituire a grupului de interes economic.....	554
--	-----

§1. Categoriile de acte încheiate	554
§2. Natura juridică a actelor încheiate în procedura de constituire a grupului de interes economic	554
§3. Efectele actelor juridice încheiate în contul grupului de interes economic.....	555

Secțiunea a 4-a. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a grupului de interes economic	555
--	-----

§1. Posibilele neregularități produse în procedura de constituire a grupului de interes economic	555
§2. Situația neregularităților produse și constatate înainte de înmatriculare.....	556
§3. Situația neregularităților produse înainte de înmatriculare și constatate după înmatriculare.....	556
§4. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin neregularități	558
§5. Declararea nulității grupului de interes economic.....	558
§6. Situația nerespectării cerințelor privind publicitatea constituirii grupului de interes economic	559

Secțiunea a 5-a. Constituirea filialelor, sucursalelor și a altor sedii secundare ale grupului de interes economic.....	561
---	-----

§1. Posibilitatea constituirii unor structuri exogene.....	561
§2. Noțiunea, trăsăturile și constituirea filialelor grupului de interes economic	561
§3. Noțiunea, trăsăturile și constituirea sucursalei grupului de interes economic	562
§4. Noțiunea și constituirea sediilor secundare, altele decât sucursalele	563

Capitolul III. Funcționarea grupului de interes economic 564

Secțiunea 1. Adunarea generală a membrilor grupului de interes economic.....	564
--	-----

§1. Noțiunea adunării generale a membrilor grupului de interes economic	564
§2. Convocarea adunării generale a membrilor grupului de interes economic	564
§3. Competențele adunării generale	567
§4. Desfășurarea adunării generale	567
§5. Hotărârile adunării generale	569
Secțiunea a 2-a. Organele de administrare a grupului de interes economic	570
§1. Noțiunea administratorilor grupului de interes economic	570
§2. Categoriile de administratori și condițiile pentru a fi administrator al grupului de interes economic	571
§3. Desemnarea administratorilor	573
§4. Durata mandatului administratorului	573
§5. Publicitatea desemnării administratorilor	574
§6. Garanția administratorilor	574
§7. Depunerea semnăturilor la oficiul registrului comerțului	575
§8. Drepturile și obligațiile administratorilor grupului de interes economic	575
§9. Organizarea administratorilor	576
§10. Modul de lucru al administratorilor	576
§11. Remunerarea administratorilor	577
§12. Natura juridică a raportului dintre administratori și grupul de interes economic	577
§13. Răspunderea administratorilor	577
§14. Încetarea funcției de administrator	578
Secțiunea a 3-a. Organele de control	578
§1. Elemente introductive privind controlul și categoriile de organe de control	578
§2. Controlul exercitat de membrii grupului de interes economic	579
§3. Controlul exercitat de cenzori	579
Secțiunea a 4-a. Părțile de interes, drepturile și obligațiile membrilor grupului de interes economic și răspunderea pentru obligațiile grupului	584
§1. Părțile de interes	584
§2. Drepturile și obligațiile membrilor grupului de interes economic	586
§3. Răspunderea membrilor pentru obligațiile grupului de interes economic	590
Secțiunea a 5-a. Registrele grupului de interes economic și situațiile financiare anuale	591
§1. Registrele grupului de interes economic	591
§2. Situația financiară anuală a grupului de interes economic	592
Secțiunea a 6-a. Modificarea grupului de interes economic	593
§1. Noțiunea, cazurile, condițiile și formalitățile de modificare a grupului de interes economic	593
§2. Prelungirea duratei grupului de interes economic	594

§3. Mutarea sediului grupului de interes economic	595
§4. Schimbarea obiectului principal de activitate al grupului de interes economic	596
§5. Majorarea capitalului grupului de interes economic	596
§6. Reducerea capitalului social	597
§7. Fuziunea grupului de interes economic	598
§8. Divizarea grupului de interes economic	601
§9. Retragerea din grupul de interes economic	603
§10. Excluderea din grupul de interes economic	605
Capitolul IV. Încetarea existenței grupului de interes economic	608
Secțiunea 1. Dizolvarea grupului de interes economic	608
§1. Existența vremelnică și fazele încetării existenței grupului de interes economic	608
§2. Noțiunea dizolvării grupului de interes economic	608
§3. Cauzele dizolvării grupului de interes economic	609
§4. Căile dizolvării grupului de interes economic	613
§5. Efectele dizolvării grupului de interes economic	613
§6. Înscrierea și publicarea dizolvării grupului de interes economic	614
Secțiunea a 2-a. Lichidarea grupului de interes economic	614
§1. Noțiunea lichidării grupului de interes economic	614
§2. Principiile lichidării grupului de interes economic	615
§3. Consecințele trecerii la lichidarea grupului de interes economic	616
§4. Lichidatorii grupului de interes economic	617
§5. Desfășurarea lichidării grupului de interes economic	620
§6. Finalizarea lichidării grupului de interes economic	621
§7. Răspunderea pentru plata creanțelor după lichidarea grupului	621
Întrebări, grile și aplicații	622
Titlul VIII. Regiile autonome, societățile naționale și companiile naționale	627
Capitolul I. Regia autonomă	628
Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea regiei autonome	628
§1. Noțiunea de regie autonomă	628
§2. Caracterele regiei autonome	629
§3. Constituirea regiei autonome	629
Secțiunea a 2-a. Funcționarea regiei autonome	630
§1. Elemente preliminare	630
§2. Consiliul de administrație al regiei autonome	630
§3. Directorii regiei autonome	638
§4. Gestiunea economică și autonomia financiară	640
Capitolul II. Societățile și companiile naționale	642
Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele și constituirea societăților sau companiilor naționale	642
§1. Noțiunea și caracterele societăților și companiilor naționale	642
§2. Constituirea societăților naționale sau companiilor naționale	643

Respect pentr

Secțiunea a 2-a. Funcționarea și încetarea existenței societății

naționale sau companiei naționale	645
§1. Elemente preliminare	645
§2. Organele de deliberare și decizie	645
§3. Organele de administrare și conducere	646
§4. Organele de control	656
§5. Protecția acționarilor minoritari	657
§6. Transparență și obligații de raportare	657
§7. Încetarea existenței societății naționale sau companiei naționale	658

Întrebări, grile și aplicații	659
-------------------------------------	-----

Bibliografie selectivă	663
------------------------------	-----

Titlul I

Determinări introductive privind activitatea comercială și dreptul comercial

A. Organizarea temei

I. Unități de parcurs:

1. Noțiunea, dimensiunea și funcțiile activității comerciale
2. Obiectul, metoda de reglementare, principiile și noțiunea dreptului comercial
3. Poziția dreptului comercial în sistemul de drept
4. Izvoarele dreptului comercial

II. Obiectivele temei:

1. Determinarea conceptului de activitate comercială și identificarea funcțiilor acesteia
2. Cunoașterea conceptelor introductive ale dreptului comercial (obiect, principii, definiție)
3. Identificarea poziției dreptului comercial în sistemul de drept și stabilirea conexiunilor cu celelalte ramuri ale dreptului public sau privat
4. Cunoașterea izvoarelor dreptului comercial

III. Bibliografie recomandată:

1. *Catană R.N.*, *Drept comercial*, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
2. *Cârpenaru S.D.*, *Tratat de drept comercial român*, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
3. *Gheorghe C.*, *Drept comercial român*, Ed. C.H. Beck, București, 2013;
4. *Mihăilă S., Dumitrescu A.-D.*, *Drept comercial român*, Ed. C.H. Beck, București, 2013;
5. *Nemeș V.*, *Drept comercial*, Ed. Hamangiu, București, 2015;
6. *Piperea Gh.*, *Drept comercial. Întreprinderea*, Ed. C.H. Beck, București, 2012;
7. *Piperea Gh.*, *Introducere în dreptul contractelor profesionale*, Ed. C.H. Beck, București, 2011;
8. *Popa S.*, *Drept comercial. Introducere. Persoana fizică. Persoana juridică*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.

Capitolul I

Noțiunea, dimensiunea și funcțiile activității comerciale

Secțiunea 1. Noțiunea și dimensiunea activității comerciale

§1. Noțiunea de activitate comercială

1. Existența activității comerciale ca realitate economică

Activitatea comercială¹ este un sistem complex de operațiuni care se realizează între persoanele fizice și/sau juridice, în cadrul producției, schimbului, repartiției, consumului și prestărilor de servicii.

¹ Pe parcursul prezentei lucrări vom utiliza termenii de „activitate comercială”, „drept comercial” și „comerciant” în considerarea faptului că, în ciuda numeroaselor dispute doctrinare, nu s-a ajuns încă la alte nuanțe terminologice în privința acestora, chiar dacă prin art. 8 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil s-a dispus că „în toate actele normative în vigoare, expresiile «acte de comerț», respectiv «fapte de comerț» se înlocuiesc cu expresia «activități de producție, comerț sau prestări de servicii»”. Este evident, din chiar modificarea respectivă, că termenul de „comerț” rămâne în chiar componența expresiei care le înlocuiește pe cele anterioare. Mai mult decât atât, în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 se precizează că „noțiunea «profesionist» prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil”. În art. 6 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 se precizează că „în cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înregistrării în registrul comerțului, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege”. În condițiile în care registrul comerțului este un sistem de evidență și publicitate specific profesioniștilor-comercianți, chiar dacă pot fi înregistrați în el și necomercianți (ex: grupurile de interes economic cu caracter necomercial), apreciem că termenul de „comerciant” se referă la cei care exploatează o întreprindere care are ca obiect o activitate comercială. Noua realitate a dreptului comercial alcătuită din dispozițiile Codului civil, precum și din cele ale unor legi speciale reglementează organizarea profesiei de comerciant și raporturile juridice care se nasc între comercianți, sau între ei și alte persoane fizice și juridice în cadrul activității comerciale, privită în sens larg. Nu s-a ajuns încă la o altă determinare terminologică a respectivului ansamblu de norme, decât cea de „drept comercial”, deși au fost făcute încercări în sensul unor posibile redenumiri și anume: „drept civil comercial” (Gh. Piperea, *Drept comercial. Întreprinderea*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 7), „drept profesional” (M. Dumitru, *Drept profesional. Teoria generală a contractului profesional*, Ed. Institutul European, Iași, 2011, p. 39), „dreptul profesioniștilor-comercianți” (S. Angheni, *Drept comercial. Profesioniștii-comercianți*, Ed. C.H. Beck, București, 2013, p. XXIII), „dreptul profesioniștilor-operatori economici” (S. Beligrădeanu, *Considerații în legătură cu efectele caracterului „monist” al Codului civil asupra ființării în continuare a unui „drept comercial” în România*, în *Dreptul* nr. 9/2012, p. 11).

Activitatea comercială ca sistem de activități este importantă prin valențele sale economice și sociale¹.

Activitatea comercială este o realitate economică, socială și juridică și nu poate fi negată și nici contestată în condițiile sistemului economiei de piață și ale globalizării² relațiilor economice.

2. Definiția activității comerciale

Activitatea comercială este ansamblul de operațiuni de producție, schimb și circulație de bunuri sau de prestări de servicii³, generatoare de raporturi juridice comerciale, realizate de către comercianți în exploatarea unei întreprinderi comerciale.

Forma juridică de organizare a activității comerciale este întreprinderea comercială.

§2. Dimensiunea activității comerciale

Conceptul de activitate comercială poate fi abordat în moduri diferite în raport de anumite criterii⁴.

În raport de gradul de cuprindere, activitatea comercială poate fi privită în sens restrâns sau în sens larg.

Privită în sens restrâns, activitatea comercială este o formă specializată a activității economice și cuprinde operațiile prin care se face trecerea bunurilor de la producători la consumatori.

Dimensiunea largă a activității comerciale constă în ansamblul operațiunilor dintre persoanele fizice și (sau) juridice de producere de bunuri, de schimb și circulație a bunurilor și de prestări de servicii, realizate cu scopul de a obține profit.

Dacă avem în vedere un alt criteriu, adică acela al modului de abordare în cadrul diferitelor științe, atunci activitatea comercială ar putea fi privită în sens economic sau în sens juridic.

În viziunea teoriei economice generale⁵, activitatea comercială conturează operațiunile din segmentul schimbului și circulației bunurilor, adică faza de distribuție a activității economice.

În sens juridic⁶, activitatea comercială se circumscrie la obiectul de activitate al unei întreprinderi comerciale, și constă în producerea, administrarea și înstrăinarea de bunuri sau prestarea de servicii realizate în scopul de a obține profit.

¹ A.M. Găină, Comerț internațional, Ed. Universitaria, Craiova, 2014, p. 14 -15.

² A.M. Găină, Globalizarea și crizele financiare, Ed. Pro Universitaria, București, 2012, p. 14.

³ Art. 8 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.

⁴ V. Găină, Curs de drept comercial, Ed. Universitaria, Craiova, 2003, p. 5.

⁵ D. Patriche, Elemente de economie a comerțului, Ed. Sylvy, București, 2001, p. 5; N. Dobrotă și alții, Economie politică, Ed. Economică, București, 1995, p. 18.

⁶ Art. 3 alin. (3) C.civ.

Secțiunea a 2-a. Funcțiile activității comerciale

§1. Determinarea funcțiilor activității comerciale

Activitatea comercială ca sistem de operațiuni are funcții economice și funcții sociale¹.

Funcțiile economice ale activității comerciale sunt: funcția de producere de bunuri, funcția de schimb și circulație a bunurilor.

Funcțiile sociale ale activității comerciale sunt: funcția de protecție socială, funcția de satisfacere a trebuințelor de consum ale membrilor societății, funcția de creștere a calității vieții.

§2. Funcțiile economice ale activității comerciale

1. Funcția de producere a bunurilor

Activitatea comercială concură la producerea de bunuri, deoarece prin recuperarea în expresie bănească a valorilor încorporate în mărfuri se poate relua producția de noi mărfuri în economie.

Ramurile productive din economie își asigură aprovizionarea cu materii prime și materiale prin intermediul operațiunilor de schimb din cadrul activității comerciale, și, în consecință, își pot menține funcționalitatea.

Activitatea comercială constituie cadrul de verificare a produselor create de agenții economici. În măsura în care acestea corespund, ca valori de întreținere, prin intrarea lor în sfera consumului se permite reîntoarcerea valorii cheltuielilor în sfera producției și, implicit, reluarea acestora din urmă.

2. Funcția de schimb și circulație a bunurilor

Activitatea comercială, prin operațiunile sale, realizează schimbul și circulația bunurilor.

Prin activitatea de schimb și circulație a bunurilor se realizează legătura dintre producție și consum.

Formele de manifestare a operațiunilor de schimb și circulație a bunurilor sunt diferite.

Ele constau în: operațiunile de vânzare-cumpărare efectuate direct de către producători sau de către alți comercianți intermediari, operațiunile de schimb de monedă efectuate de bănci sau de casele de schimb valutar, operațiunile de încasări și plăți făcute direct sau prin intermediul băncilor, operațiunile de vânzare-cumpărare de părți sociale sau de acțiuni ale societăților comerciale, operațiunile de întâlnire a cererilor și ofertelor, operațiunile de depozitare și pregătire a mărfurilor pentru vânzare-cumpărare.

¹ V. Găină, op. cit., 2003, p. 9.

§3. Funcțiile sociale ale activității comerciale

1. Funcția de satisfacere a nevoilor de consum ale membrilor societății

Realizarea funcției de satisfacere a nevoilor de consum ale membrilor societății este strâns legată de funcțiile economice ale activității comerciale.

Nevoile de consum ale membrilor societății pot fi de natură materială sau spirituală.

Funcția de satisfacere a nevoilor de consum ale membrilor societății se manifestă prin punerea la dispoziția populației a unei structuri sortimentale de bunuri și servicii de natură să satisfacă trebuințele de consum ale acesteia.

Prin operațiunile de prezentare, reclamă, publicitate, vânzare-cumpărare privind bunurile oferite consumatorilor se urmărește și se realizează în plan socio-economic nu numai recuperarea cheltuielilor și obținerea unui profit prin preț, dar și satisfacerea unor imperative sociale care țin de condiția umană, adică asigurarea nevoilor de consum ale oamenilor.

2. Funcția de protecție socială

Activitatea comercială constituie un cadru veritabil de creare de locuri de muncă.

Prin absorbția forței de muncă în sfera activității comerciale, se creează posibilitatea pentru cei care prestează munca de a obține venituri și de a se autoproteja social.

Veniturile obținute din muncă de către angajații care lucrează în domeniul activității comerciale, precum și veniturile obținute de către profesioniștii persoane fizice sau juridice sunt supuse impozitării pentru formarea diferitelor fonduri¹ destinate protecției sociale.

Protecția socială este asigurată, în general, pentru toți membrii societății și în mod special pentru anumite categorii de persoane prin cheltuielile cu destinație socială, alocate de la bugetul de stat.

3. Funcția de creștere a calității vieții

Conceptul de calitate a vieții presupune un ansamblu de condiții de muncă și de viață asigurate de societate, în general, cât și, în mod special, pentru fiecare membru al acesteia.

Calitatea vieții a fost definită ca fiind „totalitatea posibilităților oferite individului de către societate în scopul de a-și amenaja existența, de a dispune de produsele ei și de a-i folosi serviciile pentru organizarea existenței individuale după trebuințele, cerințele și dorințele proprii”².

¹ Potrivit art. 220 alin. (1) și (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, constituirea fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se face din contribuția pentru asigurări sociale de sănătate suportată de asigurați, de persoanele fizice și juridice care angajează personal salariat, din subvenții de la bugetul de stat, precum și din alte surse – donații, sponsorizări, dobânzi, exploatarea patrimoniului Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al caselor de asigurări de sănătate potrivit legii.

² P. Apostol, I. Banu, A. Becleanu Iancu, Dicționar de filozofie, Ed. Politică, București, 1978, p. 93.

Elementele de conținut ale noțiunii de „calitatea vieții” sunt diverse, precum: condițiile de muncă și de locuit ale individului; gradul de dezvoltare a învățământului, culturii și ocrotirii sănătății; nivelul de petrecere a timpului liber; calitatea mediului ambiant; consumul de bunuri materiale și servicii etc.

Prin punerea la dispoziția consumatorilor a bunurilor materiale și a serviciilor și prin crearea cadrului de muncă și de obținere de venituri bănești de către membrii societății, activitatea comercială contribuie la creșterea calității vieții prin satisfacerea condițiilor și elementelor de conținut ale acestui concept.